

<p>Valdkonnapädevus (2011) Võõrkeelte õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus kasutada võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel, see tähendab B-keeleoskustasemel. Võõrkeelte õpetamisega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;2) mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;3) on omandanud teadmisi eri kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;4) on omandanud elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused.	<p>Valdkonnapädevus (2023) Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust mõista keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust ning väärtustada keelt ja kirjandust rahvusliku ning maailmakultuuri osana. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulises kui ka kirjalikus väljenduses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt. Keele- ja kirjanduspädevus tähendab oskust eri liike tekste mõista, luua, analüüsida ja kriitiliselt hinnata. Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:</p> <ol style="list-style-type: none">1) väärtustab keelt ja kirjandust kui (rahvus)kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendajat ning mõtlemis- ja tunnetusvahendit, teadvustab keelt identiteedi osana, väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;2) toimib keeleteadlikult, väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja üldkirjakeele normidele vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses, märkab ja arvestab keeles toimuvaid muutusi;3) mõistab, analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki tekste ning eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;4) arendab oma loovvõimeid, kirjutab ja esitab eri tüüpi ning eri žanris tekste, kasutab tekstiloomes sobivaid ja asjakohaseid alustekste;5) mõistab keele ja kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuuriväärtust ning tähtsust iseenda arengus;6) väärtustab lugemist, suunab oma lugemust, oskab ise valida kirjandusteoseid jm lugemisvara, arendab lugedes oma tunde-, kogemus- ja mõttemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.
<p>Õppe- ja kasvatuseesmärgid Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab järjepidevus. Keeleõpe ei piirdu keeleoskustaseme saavutamise ja mingiks hetkeks. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Eesti keele teise keelena õppega kujundatakse ainepädevus, mis sisaldab keelepädevust, väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi. Gümnaasiumi lõpus õpilane:</p>	<p>Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud Gümnaasiumilõpetaja saavutab C1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta</p> <ol style="list-style-type: none">1) väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;2) tunneb ja kasutab eestikeelset meediat, jälgib Eestis toimuvat;3) mõistab üksikasjalikult pikemaid ja keerukamaid eri valdkonna tekste;4) kasutab keelt loomulikult, paindlikult ja tulemuslikult enamikes suhtlusolukordades;5) arutleb olulistel ühiskondlikel teemadel; väljendab, põhjustab ja kaitseb oma arvamusi ja seisukohti täpselt ja ladusalt;6) kirjutab sobiva ülesehituse ja väljenduslaadiga eri žanris ja stiilis tekste.

- **oskab keelt** tasemel, mis võimaldab Eesti ühiskonnas ja eestikeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- **on võimeline jätkama** õpinguid eesti keeles ning kasutama eesti keelt töökeskkonnas ja ametkondlikus suhtluses;
- **mõistab** ja **väärtustab** oma ning eesti kultuuri sarnasusi ja erinevusi ning **arvestab** suhtluses eesti kultuurinorme ja tavaid;
- **analüüsib** oma teadmisi ja oskusi ning tugevusi ja nõrkusi; **omandab** elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused.

Õppeaine kirjeldus

Eesti keele õpetuse tähtsamaid ülesandeid on kujundada keeleoskus, mis võimaldab Eesti ühiskonnas iseseisvalt toime tulla ning paneb aluse elukestvatele õppele.

Eesti keele arendamise strateegiast tulenevalt seab käesolev õppekava eesmärgi **liikuda C1-keeleoskustaseme saavutamise poole** gümnaasiumi lõpuks.

Gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus eesti keeles teise keelena on B2.1. Hea õpitulemusega õpilane täidab osaliselt ning väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on suuteline osaliselt täitma ka järgmise (C1) keeleoskustaseme nõudeid.

Eesti keele õppe kaudu toetatakse õpilaste suutlikkust õppida teisi aineid eesti keeles. Eestikeelne aineõpe arendab omakorda eesti keele oskust.

Eelduseks on aineõpetaja ning eesti keele õpetaja vaheline koostöö.

Gümnaasiumis on üldteemaks „Mina ja maailm“. Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning samamoodi on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu saab õpilane võrrelda Eesti ja teiste maade kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õppesisu, õpitulemusi jne, võttes arvesse teemade päevakohasust, õpilase huve ning kogemusi.

Kultuuriteadlikkust kujundades juhitakse õpilase tähelepanu erinevustele suhtlemisel emakeeles ja eesti keeles ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Erinevate õppetegevuste kaudu suunatakse õpilasi teadvustama oma rolli ja vastutust ühiskonnas ning hindama adekvaatselt enda ümber toimuvat.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Kommunikatiivne

Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda, osaleda aktiivselt ühiskondlikus tegevuses, jätkata õpinguid eesti keeles ning tulla edukalt toime tööturul. Õppekava seab eesmärgiks **jõuda** gümnaasiumi lõpuks eakohase **C1-keeleoskustasemeni**. Nii kõrge keeleoskustaseme saavutamiseks on oluline kasutada keele- ja kultuurikeskkonna kõiki võimalusi. Lisaks tõhusale õppele eesti keele tundides on eesti keelt vaja kasutada teiste ainete õppimisel ning aktiivsel suhtlemisel väljaspool kooli, huvihariduses jm.

Eesti keele teise keelena tundides kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja toetavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ning aitavad kujundada keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eesti keelt kõnelevaid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse **viiele laiale teemavaldkonnale: Eesti ja maailm; kultuur ja looming; keskkond; haridus ja töö; inimene ja ühiskond**. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Valdkonnad on igapäevaelus omavahel põimunud ning samamoodi käsitletakse neid ka keeleõpetuses. **Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles.**

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd eesti keeles õpetavate muude ainete õpetajatega, et toetada teiste ainete omandamist keeleliselt ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid.

<p>keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm). Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste. Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise ja grammatiliselt õige keelekasutuseni (GRÕKi lisa 2 punkt 2.3. A1–C1-tase). Keeleõppe keskmes on eesmärgistatud õppetegevused ja -ülesanded, mis on seotud teemavaldkondadega ning lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte. Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse ainult eesti keeles. Rakendatakse jätkuvalt paaris- ja rühmatööd, toetatakse eestikeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, kasutades selleks väitlusi, referaate, uurimistöid, arvutiesitlusi, suhtlusportaale, blogisid jne. Suureneb eestikeelse info otsimise ning rakendamise iseseisvus. Erinevate tegevuste kaudu innustab õpetaja kasutama eesti keelt aktiivselt ka tunniväliselt. Selleks sobivad mitmesugused keelekeskkonnas toimuvad tegevused (õpilasvahetus, koolide ühistegevused, tunnikülalised, õppekäigud, teabe leidmine erinevatest allikatest, e-õpe, suhtluskeskkonnad jne). Keeleõpet rikastatakse keeleõppija isikliku kogemuse kaudu, mida õpilane saab jagada kaasõpilastega. Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi keeleõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.</p>	<p>Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.</p>
<p>Gümnaasiumi lõpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none">1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;2) suhtleb eesti keelt emakeelena kõnelejaga spontaanselt ja ladusalt;3) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;4) selgitab oma vaatenurka ning hindab kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi; suudab teha üldistusi ning kokkuvõtteid;5) arvestab eesti kultuurinorme ja -tavasid;6) tunneb huvi Eesti ühiskonna- ja kultuurielu vastu, loeb eestikeelset kirjandust ja trükimeediat, vaatab filme, telesaateid ja teatrietendusi ning kuulab raadiosaateid;7) kasutab eestikeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatuid, internetti) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;8) omandab keeleoskuse, mis võimaldab avalikult esineda;	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) mõistab eri pikkuse ja keerukusega ning eri žanridesse ja liikidesse kuuluvaid suulisi ja kirjalikke tekste;2) jälgib ja mõistab eri teemadel ettekandeid, mõttevahetust ja väitlust, suudab vajaliku teabe konspekterida;3) mõistab huumorit, irooniat, allteksti ja idiomaatilist kõnepruuki sisaldavat teksti;4) saab aru keerukamatest tegevusjuhustest, toodete ja teenuste tutvustustest ning muudest juhenditest ja juhustest;5) leiab, sünteesib, teeb kokkuvõtte ja edastab eri allikatest pärit teavet ning seisukohti;6) väljendub selgelt ja täpselt, ladusalt ja loomulikult, paindlikult ja mõjusalt enamikes suhtlusolukordades;7) peab selge ja loogilise ettekande keerukal teemal, arendab mõtet, laiendab ja põhjendab oma seisukohti, seob allteemasid ja teeb sobiva kokkuvõtte;

Hele Liiv-Tellmann, 26.11.2022

- 9) **seab** õpieesmäärke ja **hindab** nende saavutatuse taset ning **valib** ja **muudab** vajaduse korral oma õpistrateegiaid;
10) **seostab** omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste eluvaldkondade teadmistega.

- 8) **osaleb** arutelus, **väitleb** abstraktse teema üle, **põhjendab** oma seisukohti ja **teeb** kaaslastega **koostööd**;
9) **kirjeldab** selgelt ja üksikasjalikult, kuidas mingit toimingut läbi viia ning **edastab** latusalt **juhiseid**;
10) **kirjutab** argumenteeritud arvamustekste keerukamatel teemadel, kasutab mitmest allikast pärit teavet, arendab mõtet, esitab põhjendatud poolt- ja vastuväiteid, **seob** allteemasid ja **teeb** sobiva **kokkuvõtte**;
11) kirjutab loovtekste isikupärasel stiilis;
12) **valdab** rikkalikku sõnavara ja **mõistab** kujundlikku keelt, **väljendub** selgelt, latusalt ja varieeruvalt;
13) **valdab** grammatika tarindeid;
14) **hääldab** sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;
15) **arvestab** keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;
16) **ühendab** lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, **liigendab** teksti lõikudeks;
17) **järgib** õigekirjareegleid.